

Gemeente Aalten scoort voor *sustainable development goals* met groene herinrichting

‘Veel bloei en weinig onderhoud, dat is een win-winsituatie’

Een thuiswedstrijd voor Lageschaar Vaste Planten: de leverancier heeft 2.517 m² Prairie Garden op maat gemaakt voor de klimaat-adaptieve en groenere herinrichting van de Admiraal de Ruyterstraat en Dijkstraat in de gemeente Aalten. Met dit project scoort de gemeente op het gebied van meerdere zogeheten *sustainable development goals*, duurzame ontwikkelingsdoelstellingen. Hoe heeft de gemeente Aalten deze doelstellingen in de praktijk gebracht? En wat leveren ze op?

Auteur: Ralf Pijnenburg

Gertjan Sikking, projectmanager bij het Projectbureau van de gemeente Aalten, beleefde onlangs een primeur. In de zeventien jaar dat hij voor de gemeente werkt, had hij nog nooit een handgeschreven briefje van een inwoner ontvangen met daarin persoonlijke complimenten voor de uitvoering van een project – tot de oplevering van de herinrichting van de Admiraal de Ruyterstraat en de

Dijkstraat. "Ik kijk elke keer met genot naar buiten", stond er op het briefje, zo memoreert Sikking. 'Het was afkomstig van iemand die al tientallen jaren in Aalten woont en onder de indruk was van het gerealiseerde beeld in de straat. Zulke geluiden vangen we regelmatig op; ze sluiten aan bij een van de *sustainable development goals* die we hebben behaald: het geluk van inwoners doen toenemen. We

Volume en sterke structuren in smalle stroken

ACHTERGROND

Veel variatie en waar mogelijk hoogte in de beplanting

Gertjan Sikking

'Het maakt me trots dat wij als kleine gemeente een project hebben neergezet waar internationale interesse voor is.'

Laurens Lageschaar

'Dit project in Aalten is een mooie referentie voor het realiseren van klimaatadaptatie en een positieve beleving van de omgeving.'

merken aan alles dat ze vrolijk worden van de bloeiende omgeving.'

Groen kompas

De *sustainable development goals (SDG's)* bestaan uit zeventien doelen om voor 2030 van de wereld een betere plaats te maken. Ze vormen een kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. De gemeente Aalten besloot de herinrichting van de Admiraal de Ruyterstraat en de Dijkstraat vorm te geven aan de hand van dit kompas. Dat leidde tot significant andere keuzes, vertelt Sikking. 'Beide straten waren oorspronkelijk 50-km wegen met een ontsluiting voor verkeer; ze waren breed opgezet en versteend. Na enkele praatessies met bewoners hebben we besloten om de snelheid in deze gebieden af te waarderen naar 30 km per uur. Dit komt niet alleen de veiligheid ten goede, maar er is ook

meer ruimte voor groen ontstaan. Verder is vanuit duurzaamheidsoogpunt Grasfalt gebruikt: asfalt waarbij een deel van het bitumen is vervangen door lignine, een stof met bindende eigenschappen, die onder meer in olifantsgras zit.'

Groen dient meerdere doelen

In samenwerking met landschapsarchitect Buro Ontwerp & Omgeving en aannemer NTP bekeek de gemeente hoe het groen meerdere SDG's zou kunnen dienen. 'We wilden lokale leveranciers dicht bij huis bij de herinrichting betrekken en het groen laten aansluiten bij het ontwerp van de landschapsarchitect', aldus Sikking. 'Zo kwamen we al vrij snel uit bij Lageschaar Vaste Planten. Dat bedrijf kon een concept neerleggen waarmee de biodiversiteit een impuls zou krijgen. Aan hand van dat concept hebben we een bijensnelweg gereaa-

Lageschaar gaat uitdaging aan

Voor Lageschaar Vaste Planten was het niet lastig om in te spelen op de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de gemeente Aalten. 'Wij kweken namelijk volledig biologisch, en Prairie Garden is de meest klimaatadaptieve beplanting die je maar kunt vinden', laat eigenaar Laurens Lageschaar weten. 'Verder hebben we alle andere wensen van de gemeenten verwerkt in ons beplantingsplan. Het bijzondere is dat de Dijkstraat een schaduwrijke omgeving is, terwijl de Admiraal de Ruyterstraat juist volop in de zon ligt. Daarnaast worden beide straten gekenmerkt door een afwisseling van brede en smalle stroken. De uitdaging was om op de smalle stroken een behoorlijk volume aan planten te creëren en om op de brede stroken juist de hoogte in te werken. Tegelijkertijd moest het volledige gebied qua kleur één geheel worden. Dat dit bijzonder goed gelukt is, maken we ook op uit de reacties van de gemeente en omwonenden. Het handgeschreven briefje van de inwoner dat Gertjan noemt, is een mooi voorbeeld. Hier doe je het voor. Een maand geleden hebben we nog een paar Zwitserse klanten rondgeleid op de locaties. Zij waren direct onder de indruk van de natuurlijke uitstraling van de omgeving. Dit project in Aalten is dus een mooie referentie voor het realiseren van klimaatadaptatie en een positieve beleving van de omgeving.' De anekdote van Lageschaar klinkt Gertjan Sikking als muziek in de oren. 'Het maakt me trots dat wij als kleine gemeente een project hebben neergezet waar internationale interesse voor is.'

liseerd met wisselend bloeiende beplanting, die loopt van het ene naar het andere uiteinde van de straat. Behalve biodiverser hebben we de omgeving ook klimaatadaptiever gemaakt. Dankzij de inrichting loopt het water automatisch in de groenstroken en de lavasteen onder de prairiebeplanting heeft een groot waterbergend vermogen. Hierdoor hoefden we minder ondergronds leidingwerk en bergingscapaciteit aan te leggen.'

Op maat gemaakt

Lageschaar Vaste Planten maakte 2.517 m² Prairie Garden op maat voor de klimaatadaptie-

Brede plantvakken transformeren een knooppunt tot een aangename en overzichtelijke ruimte.

ve en groenere herinrichting van de Admiraal de Ruyterstraat en Dijkstraat. Het systeem is bestand tegen extreme hoosbuien en in droge periodes voorkomt het uitdroging van de grond en van planten. De beplanting werd in het voorjaar van 2021 gemaakt in drie variaties: voor grote vakken, (half)schaduwvakken en smalle stroken. Sikking is ervan overtuigd dat er nu heel andere beplanting langs de wegen had gestaan als er niet volgens de SDG's was gewerkt. 'Vanaf de beginfase van het traject hebben we onze beheerders meegenomen in het verduurzamingsproces en het werken met SDG's. Met het concept van Lageschaar is er veel minder groenonderhoud nodig. Voorheen heerste het idee dat planten veel onderhoud

vergen; daarom werd er bijvoorbeeld vaak voor gras gekozen door onze afdeling Beheer. Nu zie je echt een omslagpunt ontstaan.'

Veel bloei, weinig onderhoud

Nog een voordeel van het concept dat Sikking niet onbesproken laat: in de straten staat er het hele jaar door iets in bloei. 'Samen met beheerder idverde en de landschapsarchitect hebben we op basis van de plannen van Lageschaar een mix van planten samengesteld die perfect past bij de omgeving van Aalten. Dat er jaar-rond sierwaarde is, wordt met gejuich ontvangen door onze inwoners. Voorheen werden ze geconfronteerd met een ietwat rommelig beeld, wat enorm contrasteert met de huidige

situatie. Met het Prairie Garden-concept heb je ook totaal geen last van onkruid. Veel bloeiende planten en weinig onderhoud, dat is in onze ogen een win-winsituatie.'

Educatief programma

Niet alleen de flora en fauna, ook de leefomgeving van de mensen in Aalten heeft dankzij de beplanting van Lageschaar een positieve impuls gekregen. Sikking noemt ook het educatieve programma dat is gekoppeld aan de herinrichting, waarmee nog eens een SDG-doel is behaald. 'Kinderen van twee basisscholen in de buurt hebben meegeholpen bij de inrichting door bloemen te zaaien, vogelhuisjes op te hangen en een insectenhotel te plaatsen. Mede hierdoor krijgen ze in deze omgeving de principes van biodiversiteit bijgebracht.' Voor Sikking staat vast dat de groene herinrichting van de Admiraal de Ruyterstraat en de Dijkstraat smaakt naar meer. 'Bij elk nieuw project dat we oppakken, zien we dat mensen over deze herinrichting beginnen. We gaan ten onder aan ons eigen succes, zeggen we weleens gekscherend tegen elkaar.'

Fotografie: Ralf Steegs, Lageschaar Vaste Planten

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!